

§ 8. Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser

Dnr 1.6-393/2020

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-07-20.

Socialdepartementet har skickat ut promemorian om reglering av undersköterskeyrket gällande kompetenskrav och övergångsbestämmelser på bred remiss. För stadens räkning lämnas yttrande från stadsledningskontoret, socialnämnden och äldrenämnden. Promemorian behandlar nödvändiga förändringar av utredningen *Stärkt kompetens i vård och omsorg*, SOU 2019:20, som ligger till grund för beslut om att införa en skyddad yrkestitel för undersköterskor. Syftet med att införa en skyddad yrkestitel för undersköterskor är att öka kvaliteten och säkerheten i vården och omsorgen.

De förändringar som promemorian föreslår grundas på vård- och omsorgsprogrammens nya utformning som fastslogs av regeringen i december 2019 samt de synpunkter som inhämtades vid en nationell remissrunda gällande SOU 2019:20.

De förslag till förändringar som presenteras i promemorian handlar om att justera utbildningskraven för undersköterskor så de matchar regeringens fastställda krav för vård- och omsorgsprogrammens nya utformning som fastslogs av regeringen i december 2019. Promemorian föreslår också att tiden då övergångsbestämmelserna ska gälla förlängs från fem till tio år. Förslaget om skyddad yrkestitel med övergångsbestämmelser ska börja gälla från och med den 1 januari 2025.

Förvaltningen ställer sig bakom förslagen i promemorian. Den förlängda tiden med övergångsbestämmelser gör det möjligt att upprätthålla försörjningen av undersköterskor inom äldreomsorgen och gör det möjligt för de som inte har rätt

kompetens att validera och pröva sin kunskap eller utbilda sig så att de uppnår kompetenskraven.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) samt ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett eget gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) samt ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för deras eget förslag till beslut enligt följande:

Som svar på remissen ange följande:

Det har länge funnits stora behov av att reglera undersköterskornas utbildning och kompetenskrav. Även Socialstyrelsen har konstaterat numera att arbetsgivarna, både offentliga och privata, knappt vet vilka kunskaper undersköterskan har vid anställningstillfället. Allt detta beror på brist på nationell utbildning och framförallt på brist på reglerad examen vid avslutad utbildning. Med det i bagaget är det betydligt svårare att ha en god patient-/brukarsäkerhet. Utifrån äldrenämndens perspektiv är det lika viktigt att undersköterskorna har god medicinsk kompetens, de äldre som får biståndsbedömning är allt oftare multisjuka.

Som förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande är ett viktigt syfte med att införa en skyddad yrkestitel för undersköterskor att öka kvaliteten och säkerheten i vården och omsorgen. Därför tillstyrker vi inte förslaget i den del det avser att den som senast den 31 december år 2026 ansöker om bevis om skyddad yrkestitel och vid ansökan varit verksam med yrkestiteln undersköterska i en omfattning som sammanlagt motsvarar heltid under fem år de senaste tio åren före ansökan ska få bevis om rätt att använda yrkestiteln. Att ha personal som inte har

grundläggande kompetens motverkar syftet med en skyddad yrkestitel och ökar varken kvaliteten eller patientsäkerheten inom vård och omsorg. Även Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm uttrycker samma farhåga och anser att detta inte bör bifallas. En skyddad yrkestitel kan inte beviljas för någon som inte har de teoretiska kunskaperna och inte heller har validerat sina kunskaper så att de motsvarar kraven i den nationella utbildningen. Det kommer också att försvåra för att verksamheterna tryggt ska kunna delegera vissa arbetsuppgifter. För äldrenämndens del är det också så att öppenvårdsdelegationen, som tillämpas i kommunal äldreomsorg, är mer långtgående än delegeringarna inom slutenvården. Då är det än viktigare att yrket regleras.

Vi anser också att förlängningen av övergångsbestämmelser är för lång. Den nya nationella utbildningen träder i kraft den 1 juli 2021. Då kan staden beräkna att de första undersköterskorna med en utbildning som motsvarar kraven för skyddad yrkestitel kommer ut i december 2022 från vuxenutbildning. Det blir knepigt att då ha olika undersköterskegrupper med olika kompetenser på arbetsplatserna under flera års tid. Därför borde yrkesbenämningar som finns i överenskommelsen om yrkesutvecklingstrappa (april 2017 mellan SKR och Kommunal) ha använts. Den överenskommelsen anger att vårdbiträde har 800 poäng och undersköterska 1500 poäng. Att förlänga tiden för övergångsbestämmelserna kommer att resultera i att det under flera år kommer att vara svårt att hålla reda på vad de anställda kan och inte kan.

§ 9. Stockholms stads riktlinjer avseende lokalupplåtelse

Dnr 1.6-290/2020

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2020-08-03.

I budget 2020 framgår att staden ska säkerställa att ekonomiska bidrag, tillgång till lokaler och föreningsbidrag inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Kommunstyrelsen har inom ramen för detta uppdrag formulerat ”Stockholms stads riktlinjer avseende lokalupplåtelse”. Ärendet har remitterats för yttrande till bland annat äldrenämnden. Av riktlinjerna framkommer att nämnderna ska föra in ett demokrativillkor i sina riktlinjer för handläggning av lokalupplåtelse. Riktlinjerna ger bland annat stöd i vilken information som ska inhämtas när en aktör önskar hyra en lokal, hur svårbedömda ärenden ska hanteras samt stöd i avtalsskrivning. Äldreförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget till riktlinjer vilka bland annat ger konkret stöd i hur och vilken information som ska inhämtas vid lokalupplåtelser.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.